До Конституційного Суду України за місцезнаходженням: вул. Жилянська, 14, м. Київ, 01033, Україна

Суб'єкт конституційного звернення: громадянин України Іванченко Артем Сергійович,

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

, громадянин України , діючи на підставі Довіреності б/н від року, виданої Товариством з обмеженою відповідальністю », (надалі – «**Уповноважена особа**», «**Довіреність**» та «**Декларант**» відповідно), подав від імені Декларанта за власним цифровим електронним підписом до митниці ДФС (надалі – «**Орган доходів і зборів**») Митну декларацію від року (надалі – «**Митна декларація**») для завершення митного оформлення товару, який ввозився Декларантом на митну територію України (надалі – «**Товар**») (*див. додатки 1-2 до цього Конституційного звернення*).

Уповноважена особа звертає увагу Конституційного Суду України, що відомості про Товар, зазначені в Митній декларації, були повністю взяті з наданих Декларантом Уповноваженій особі документів (відповідного договору поставки, доповнення до договору поставки, інвойсу та інших документів, які були отримані Уповноваженою особою від Декларанта для виконання цілей Довіреності).

року Орган доходів і зборів в особі головного державного інспектора склав Акт про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу від року (надалі – «**Акт огляду**») (*див. додаток 3 до цього Конституційного звернення*).

Відповідно до п. 8.3 Акту огляду під час огляду Товару Органом доходів і зборів було підтверджено те, що Товар складається з місць; пог. м; $м^2$. Водночас, Органом доходів і зборів під час складання Акту огляду було встановлено, що вага нетто Товару на момент здійснення його огляду склала кг (у порівнянні до задекларованої Декларантом ваги нетто Товару в 10 100,00 кг).

року Орган доходів і зборів в особі головного державного інспектора склав Протокол про порушення митних правил від року (надалі – «**Протокол**»), так як дії Уповноваженої особи, на думку Органу доходів і зборів, мали ознаки адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 472 Митного кодексу України (надалі – «**МК України**»), тобто Уповноважена особа повинна, на думку Органу доходів і зборів, нести адміністративну відповідальність як особа, уповноважена на декларування товарів (*див. додаток 4 до цього Конституційного звернення*).

Уповноважена особа звертає увагу Конституційного Суду України, що відповідно до ст. 61 Конституції України ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної

відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення. **Юридична відповідальність особи має індивідуальний характер.**

У той же час, відповідно до п. 64 ч. 1 ст. 4 МК України **уповноважена особа (представник) – особа, яка на підставі** договору або **належно оформленого доручення, виданого декларантом, наділена правом вчиняти дії, пов'язані з проведенням митних формальностей, щодо товарів**, транспортних засобів комерційного призначення **від імені декларанта**.

Варто зазначити, що норми Цивільного кодексу України (надалі – «**ЦК України**») врегульовують на законодавчому рівні інститут представництва, в тому числі за дорученням. Так, зокрема, відповідно до ч. ч. 1 та 3 ст. 237 ЦК України представництвом є правовідношення, в якому одна сторона (представник) зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони, яку вона представляє. Представництво виникає на підставі договору, закону, акта органу юридичної особи та з інших підстав, встановлених актами цивільного законодавства.

Відповідно до ст. 239 ЦК України правочин, вчинений представником, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки особи, яку він представляє.

Водночас, відповідно до ст. 241 ЦК України правочин, вчинений представником із перевищенням повноважень, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки особи, яку він представляє, лише у разі наступного схвалення правочину цією особою. Правочин вважається схваленим зокрема у разі, якщо особа, яку він представляє, вчинила дії, що свідчать про прийняття його до виконання. При цьому наступне схвалення правочину особою, яку представляють, створює, змінює і припиняє цивільні права та обов'язки з моменту вчинення цього правочину.

Таким чином, ураховуючи вищевказані норми Основного Закону та норми, що регулюють питання представництва, **Уповноважена особа вважає, що дії, вчинені виключно в рамках довіреності** (або у випадку виходу за межі повноважень, передбачених довіреністю, але за умови подальшого визнання таких дій довірителем), **породжують юридичні наслідки виключно для довірителя, а тому юридична відповідальність можлива лише для конкретної особи виключно за скоєння конкретного (індивідуального) правопорушення**

Разом із тим, згідно з ч. 5 ст. 265 МК України декларант може здійснювати декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення самостійно або уповноважувати інших осіб на здійснення декларування від свого імені.

Відповідно до ч. ч. 4 та 5 ст. 266 МК України у разі самостійного декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення декларантом передбачену цим Кодексом відповідальність за вчинення порушення митних правил у повному обсязі несе декларант. **Особа, уповноважена на декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення від імені декларанта,** має такі самі обов'язки, права і **несе таку саму відповідальність, що й декларант**.

Водночас, відповідно до ст. 472 МК України недекларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, тобто **незаявлення за встановленою формою точних та достовірних відомостей (наявність, найменування або назва, кількість тощо) про товари**, транспортні засоби комерційного призначення, які підлягають обов'язковому декларуванню у разі переміщення через митний кордон України, тягне за собою накладення штрафу в розмірі 100 відсотків вартості цих товарів, транспортних засобів з конфіскацією зазначених товарів, транспортних засобів.

Як наслідок, Уповноважена особа вважає, що вона не може бути притягнута до адміністративної відповідальності, так як Уповноважена особа при підписанні та поданні Митної декларації від імені Довірителя діяла виключно в рамках Довіреності, а тому навіть якщо й мало місце адміністративне правопорушення щодо незаявлення за

встановленою формою точних та достовірних відомостей про Товар, то юридичну відповідальність має нести саме Декларант, так як таке правопорушення було вчинено ним (юридичні наслідки дій Уповноваженої особи в рамках Довіреності настають виключно для Довірителя).

На жаль, позиція Органу доходів і зборів відрізняється від вищезазначеної позиції Уповноваженою особи, так як Орган доходів і зборів, незважаючи на ч. 2 ст. 61 Конституції України, переконаний, що адміністративну відповідальність, визначену ст. 472 МК України, повинна нести Уповноважена особа в силу ч. 5 ст. 266 МК України.

Таким чином, розбіжності в тлумаченні положень ч. 2 ст. 61 Конституції України Уповноваженою особою та Органом доходів і зборів у їх системному правовому взаємозв'язку з положеннями ст. 239 ЦК України, п. 64 ч. 1 ст. 4, ч. 5 ст. 266, ст. 472 МК України зумовили потребу Уповноваженої особи у зверненні до Конституційного Суду України з метою отримання офіційного тлумачення вищевказаних норм чинного законодавства України та забезпечення конституційного порядку при притягненні громадян України до юридичної відповідальності за порушення митних правил.

Ураховуючи вищезазначене та керуючись ст. ст. 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України» №422/96-ВР від 16 жовтня 1996 року, –

ПРОШУ КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ:

1. Надати офіційне тлумачення положень ч. 2 ст. 61 Конституції України у їх системному правовому взаємозв'язку з положеннями ст. 239 Цивільного кодексу України, п. 64 ч. 1 ст. 4, ч. 5 ст. 266, ст. 472 Митного кодексу України в аспекті наступних питань:

- Чи може особа, уповноважена на декларування товарів від імені декларанта, нести таку саму відповідальність, передбачену Митним кодексом України, що й декларант, беручи до уваги конституційно-закріплений індивідуальний характер юридичної відповідальності особи?
- Чи може особа, уповноважена на декларування товарів від імені декларанта, бути притягнута до адміністративної відповідальності (нести юридичну відповідальність) відповідно до ст. 472 Митного кодексу України, якщо така особа діяла в рамках довіреності, виданої їй декларантом, при декларуванні товарів декларанта, що переміщуються через митний кордон України?

До цього Конституційного звернення додаю:

1. Фотокопію Довіреності б/н від року, виданої Товариством з обмеженою відповідальністю , що підтверджує повноваження (на 1 аркуші).
2. Фотокопію Митної декларації від (на 2 аркушах).
3. Фотокопію Акту про проведення огляду (переогляду) товарів, транспортних засобів, ручної поклажі та багажу від року (на 1 аркуші).
4. Фотокопію Протоколу про порушення митних правил від року (на 5 аркушах).
5. 2 примірники цього Конституційного звернення та всіх документів й інших матеріалів до нього (на 24 аркушах).

09 червня 2016 року Іванченко А.С.